

O B S A H.

KNIHA I.

HOSPODÁŘSTVÍ VEŘEJNÉ A FINANČNÍ VĚDA.

§ 1. Obce a působnost jejích str. 3.

Pospolité úkoj potřeb pospolitých skrze povinné jednoty: obce 3. Působnost státu měnivou, stálým však základní minimum její 5. Regulující působnost státu: právní řád a předpisy jeho ne pouze negativné, nýbrž i pozitivné 5. Samočinná působnost státu a kdy místo pro ni 7. Vzdělání působnosti státu i ostatních obcí, avšak domněle nekonečný dosah její omezen samou skladbou státu 9.

§ 2. Hospodářství obcí str. 11.

Správní činnost obcí, kterou statky jsou vydávány a spotřebovány, vyhledává činnosti, kterou statkův jest nabýváno 11. Obce nabývajíce a spotřebující, představují samostatné osobnosti hospodářské: hospodářství veřejná 12.

Některé rozdílnosti hospodářství veřejného od soukromého: 1. Co do závislosti spotřeby na důchodu; Schäffleho poměrný úkoj všech potřeb veřejných i soukromých 12. 2. Souhlas zásad i ducha pro-
jímání nabyvací i spotřební odbor hospodářství 16. 3. Rozdílná trvání soukromých hospodářství osobitých a hospodářství veřejných 18.

§ 3. Finanční věda str. 19.

Politická ekonomie a státní vědy: obě theoretické, jsouce konkrétnými vědami

sociologickými, o něž opírají se praktické vědy politické 19. Předmět samostatné vědy finanční — nabyvací činnost obcí — náleží do oboru i politické ekonomie i státních věd 21. Úkol samostatné vědy finanční a poměr její k politické ekonomii a ke státním vědám 22. Dosavadní methodická nedokonalost finanční vědy; pokusy o nápravu 25.

Další vymezení předmětu finanční vědy: předmětem jejím toliko nabývání peněžité úhrady pro potřebu osobní i věcnou 29. Význam docházejících nepeněžitých hodnot pro finance 30.

Dodatek: kterak Loria posuzuje finanční vědu 31.

§ 4. Majetek obcí str. 34.

Majetek: kapitál i důchod a způsoby jejich; příjmy 34. Rozbor kategorií těch, jak objevují se v hospodářstvích veřejných 36. Kapitál úkojný — domanium veřejné 36. Kapital výrobní — domanium finanční 38. Důchod obcí a zvláštnosti jeho 40. Roztřídění důchodu veřejného: původní a odvozený 42. Původní důchod zavírá v sobě: výrobní neboli domaniový a berní 43. Společné a rozličné znaky jejich 45. Důchod odvozený 46. Příjmy finanční, jež nemají povahy důchodové 47.

§ 5. Hospodářská prozíravost a rozpočet . str. 48.

Potřeba prozíravosti a rozpočtu vůbec; proč ho je zvláště třeba při hospodářství veřejném 48. Rozpočet podrobný a čistý — virementy 51. Působnost finančního ministra 53. Rozpočet jednotný a rozpočty fondové 54. Kontrolní účtování; periody rozpočtové a periody účetní 55. Rozpočet v ostatních svazcích obecních kromě státu 56.

Státoprávní význam rozpočtu státního; různá o věci té mínění 57. Rozpočet oprávněným zmocněním vlády k vedení záležitostí státních 59. Co znamená odepření rozpočtu 60.

KNIHA II.

DRUHY A VÝVOJ FINANČÍ.

§ 6. Druhy příjmů finančních str. 65.

Důležitost klassifikace 65. Obtíže činí příjmy důchodové; hranice mezi důchody výrobními a berními 66.

Důchod výrobní a rozdílné při nabývání jeho záměry výdělkové, záměry správní a právní postavení obcí 67. Trojí skupina důchodu výrobního, u čtvrté má převahu element berní 71. Co jsou důchody zvané soukromohospodářské 72. Příspěvky rázu domaniového 72.

Důchod berní: poplatky a daně; rozdíl mezi nimi 73. Odlišení poplatkův od důchodu výrobního 74. Příspěvky rázu berního 75.

Rekapitulace: co jest dělidlém a co nelze přijati za základní dělidlo důchodů finančních 76. Historická povaha vytčených kategorií 79.

Důchod odvozený 80.

§ 7. Klassifikace příjmů finančních v literatuře finanční str. 85.

Kterak klassifikuje: Leroy-Beaulieu a Parieu; Cossa, Boccardo, Alessio a Marecotti; Adolf Wagner, L. von Stein a Umpfenbach 81. Kritický rozhled 87. Klassifikace Saxova 89. Spisovatelé angličtí; Sidgwick 92. Pfeiffer a Roscher 93. Podrobný výklad klassifikace Bezobrazova a Chodského 95. Scheel a Schall 100.

Roztrídování důchodů finančních na řádně a mimořádně, jež někteří spisovatelé na prvé místo staví 102.

§ 8. Historický vývoj financí str. 104.

Všeobecný nástin vývoje financí státních. Těsná souvislost řádů národohospodářských a politických s řády finančními 104. Prvotné převládání důchodů domanio-

vých 106. Města 107. Obrat v novém věku : ubývání a nedostatečnost důchodů domaniových a přibývání berní 107. Absolutismus a jeho konání 108. Ústavní zřízení 108. Literatura dějin finančních 109.

Nástin vývoje státních financí v zemích českých 109. Původní veliké domanium zvané království 110. Roboty zemské 111. Regaly 112. Přehled důchodů královských ve XIII. věku; kterak m. j. těženo z mincování; mýta (etymologie slov berně, Steuer, ancis a p.) 113. Obrat na sklonku středního věku 120. Ferdinand I. 120. Trvalé svolování berní; příklad z berní svolených ll. 1534. a 1545. 121. Rozdíl důchodů komorních a berních; účastenství sněmů ve věcech finančních 124. Doba pobělohorská 127. Nenáhly úpadek moci sněmů a absolutismus v XVIII. věku; finanční dílo absolutismu 128. Vzrůst daní přímých, mizení domania 130. Ústavní monarchie; vzrůst daní nepřímých 130.

Regaly — co byly; pojem regalu jest státoprávní a historický a nenáleží mu více místa v moderní finanční vědě 131.

Odchylný vývoj městských financí doložen příkladem města Prahy 133.

Povolování berní: podobný původ a rozdílný vývoj jeho v Čechách a v Anglii; příčiny rozdílnosti té 134.
